

# POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING MEDIUM.

Založeno 1871.—Roč. 40.

Omaha, Neb., ve středu 5. dubna 1911.

Číslo 37.

## Zprávy hraničné

**Americký generální konsul Charles Denby podává své vládě do Washingtonu zprávu o stavu bavlnářského a prádlářského průmyslu v Rakousku, který jest takřka výhradně omezen na zemi českou. Průmyslu tomu se za posledních pět roků špatně dařilo. V r. 1905 a 1906 nastal neobyčejný rozkvět, pohřbí však jen na krátký čas a více uškodil nežli prospěl. U nezkušených průmyslníků vedlo to k založení nových továren a kupování strojů, které jsou nyní na zahájecí. Předně stoupá cena bavlny a za druhé domácí lid musí zápasiti s neobyčejnou drahotou potřeb životních i nezbytných mu mnoho na potřeby jiné. Proto se v průmyslních méně pracuje. Následkem toho se rakouští továrníci zorganizovali a pomáhají si tím, že výrobu omezují. V druhé polovině r. 1909 změnena byla výroba o jednu šestinu, za osm měsíců, v roce 1910 o čtvrtinu a na následujících devět měsíců případně úbytek opět jedné čtvrtiny. Tím způsobem ještě více stavů zahálá a výroba se málokdy vyplácí. Jest však naděje, že krize již dostoupila krajního bodu a horší to již nebude. Všecka pozornost obrací se k vývozu, při čemž hledí Rakouští následovatí příkladu průmyslníků anglických. Ti také musili zápasiti s obtížemi podobnými, na prvním místě s drahotou bavlny a na druhém s nedostatkem peněz u domácích zákazníků; však pomohli si tím, že povznegli vývoz do ciziny. Byl založen spolek, který vysílá agenty do celého světa, aby obhední poměry studovali. Nežli by došlo ku zvýšení vývozu, musila by se ovšem činnost v továrnách obnoviti. Rakousko kupuje všecko svoji bavlnu ovšem ze Spojených Států.**

### RAKOUSKO-UHERSKO.

Bar. Bienenstie sie prohlásoval hned po zahájení obstrukce českých poslanců v rozpočtovém výboru, že podá resignaci, ale dosud tak nečinil. Počká prý ještě, zda-li češi si to nerozmyslí. — Baron Bienenstie se zklamal, domníval-li se, že češi v rozpočtovém výboru obstrukci zastaví. Nestalo se tak a parlamentní krize skutečně nastala. Poslanecká sněmovna říšské rady byla odročena a bude nejspíše rozpuštěna. — V nemocnici v Kufsteine v Tyrolsku ležící německý básník Herman Frey (pseudonym Martin Greif) nemocen na vodnatelnost. Dle udání ošetřujících jeho lékařů není žádné naděje na jeho uzdravení. — Rolník Walehhofer, jenž zemřel v Radstadtu, zanechal po sobě neměně nežli 121 přímých potomků. Byl třikrát ženat a měl 28 dětí, z nichž 24 je na živu. Nejmladší z nich je 16 let a nejstarší 67. — Městská rada vídeňská schválila projekt, dle něhož bude vynaloženo \$20,000,000 na opravy mezi-městské dráhy. Mezi jiným bude pára nahrazena pohonem elektrickým, bude vystaveno několik spojovacích linií ku trati hlavní, tak aby se docílilo spojení mezi nádražními, a také se zřídí dvě podzemní dráhy, které mají protínati Vídeň ve dvou směrech. — Císař František Josef poslal italskému králi Viktoru Emanuelovi blahopřejný telegram k jubilejnímu slavnostem spojené Itálie. — Průmyslový ústav, od něhož se očekává, že bude mít veliký vliv na vývoj Vídně, co města průmyslově a řemeslnické produkce, byl za velikých slavností otevřen a odevzdán svému účelu. O ústav již hned od prvního objevení se myšlenky na jeho založení zajímal se velice císař František Josef. Slavnost otevření provedl sám císař s několika arcivévodami. — Následník trůnu, František Ferdinand, vyjel a celou válečnou eskádrov, shromážděnou v Pulji a čítající 41 lodí,

vstříe německé císařské jachtě Hohenzollern, která odvízela císaře Viléma a členy jeho rodiny na ostrov Korfu. — Finanční komisař dr. Hofmeister zastřelil bankovního úředníka Holthausa. K činu prý vedla ho uražená ješitnost. Oba mužové byli přáteli od mládí a proto zločin tento byl pro všechny, kdož je znali, velikým překvapením. — Císařským nařízením byla říšská rada rozpuštěna a nařízením nové volby. — Mnoho se mluví v universitních kruzích o plátech, které v universitní místnosti byly vyvěšeny spolkem na podporu chudých studentů. Jest to o známka majitelů velikých letních hotelů v Kesthelyer, kteří nabízejí plat \$40 měsíčně každému studentu, který by v neděli a ve svátky chtěl tam konati služby co žák. — Ve vesnici Hoersching zrušil zhoubný požár. Plameny za velikého větru šířily se s takovou rychlostí, že mnozí obyvatelé jenom stěží mohli holé životy zachrániti. Šest dětí uhořelo v hrozném tomto požáru. Větší díl vesnice byl požárem zničen.

### MEXIKO.

**Mir možný pouze za cenu odstoupení Diaze. — Další boje. — Povstanci stále vítězí.**

Na základě vyjednávání mezi Limantourem a Maderou povstání skončí prý se jedním za cenu vzdání se Diaze. Tento však svou lůtu prý dodrží a dříve neodstoupí. Povstalec v posledních bojích došli skoro na všech stranách značných úspěchů. Další velké boje se očekávají. Na druhé straně užívají se zase hlasy o tom, že k zastavení povstání dojde určitě do konce tohoto měsíce. — Sdruženému tisku byl plukovníkem Cuellarem zaslán seznam zajatých Američanů. Jsou to: J. W. Graham, Oklahoma City; R. W. No. 1. R. P. Lee, McKitrick, Cal. John Harrison, per Adr. Richard Patter, Del Rio, Texas. C. H. Rieo, 1742 Rush St., San Francisco, Cal. William Current, Ellick, Okla., Box 42. B. R. Jacoby, 2016 Central ave., Minneapolis, Minn. Sidney Severs, per Adr. B. E. Severs, 357 West 115 St., New York. Alfred Franke, 904 Stratford ul., Santa Anna, Cal. James H. Jones, Duluth, Minn. Floyd O. Martin, 950 Navajo ul., Denver, Colo. Ben D. Hamanway, Fort Wañne, Ind. C. C. Carlton, Williams, Ariz. Ferdinand Lieber, Mohuč n. R., Německo. Fred Oberbuscher, Engleswischer, Německo. Joe Murry, e. of Thomas Lowrey, 341—43, ul., New York. F. G. Fowler, 2845 South Jennings ave., Fort Worth, Tex. — Současně s oznámením, jaké je složení nového ministerstva, byl jmenován Manuel de Zamado na Ineland vyslancem ve Washingtoně jako nástupce Franciscu de la Barra. Zároveň oznámena byla resignace Miguela Maceda jako podsekretáře v ministerstvu vnitra. Nový kabinet jest úplný až na ministra vnitra; má se státi za to, že Theodore Dehesa, guvernér státu Vera Cruz a kandidát místopředsedství při posledních volbách, bude jmenován na místo ono. Generál Cosío podržel portefeuille války. Kabinet složen je takto: Ministerstvo zahraniční (Francisco Leon de la Barra); spravedlnost, Demetrio Sodí, vyučování, Jorge Vera Estanol; průmysl a zemědělství, Manuel Moquin y Ribera; doprava a veřejné práce, Norberto Dominguez; finance, Jose Yves Limantour; vojsko a loďstvo, generál Manuel Gonzalez Cosío. — Očekává se, že dojde k prudkým bojům v Hermosillo, hlavním městě státu Sonora. Povstalec ustoupili prý po pětidenním boji nedaleko Ures a San Rafael, mají prý však ještě dosti síly a hodlají podniknouti prudký útok na ono místo. Současné pak s tímto útokem podnikne povstalecký prezident Madero útok na Juarez. Účelem těchto dvou současných útoků je přesvědčiti

presidenta Diaze o síle povstalec a o jejich odhodlání bojovati za svá práva a donutiti vládu konečně k povolnosti. Poslední zpráva od San Rafael udává, že povstalec chtěli spíše seznati sílu vládního vojska, nežli svěsti s nimi pravou bitvu. Zatím co poslední dne bitvy jen malá částka jich byla zaměstnána bojem s vládním vojskem, většina armády povstalecké spěchala, aby zaujali strategické postavení k útoku na hlavní město. — Vládní úřady směřují se k možnosti, že by snad povstalec odvážili se útok na toto město. Pověst o zamýšleném tomto útoku vznikla tím způsobem, že 200 jízdných vojnů posláno bylo do Neaca ve státě Pueblo, aby bylo zabráněno možnému snad přejezdu drátů, které vedou do hlavního města elektrinu k osvětlování a pohonu. Tam však nebyli žádní povstalec nalezeni.

### ITALIE.

Slavnost jubilea sjednocení Itálie byla zahájena otevřením mezinárodní umělecké výstavy králem Viktorem Emanueleem. Ve středu byla zahájena průmyslová výstava v Turině, kde děd nynějšího krále přijal titul italského krále jako Viktor Emanuel I. — Enrico Alfano, jinak zvaný Erricone, vůdce kamorristů, který nyní a třiceti pěti jinými stojí ve Vítězbu před soudem, byl vyslýchán a poskytnuta mu volnost slova, aby se mohl hájiti za nařčení, podaných proti němu Abbatemaggiem. Erricone dokázal, že jest buď nevinný anebo jest výtečným hrdem, který se dovede nade vše pomysleni přetvařovati. Keč jeho jevila neobojnost a odvahu, upoutala všechny posluchače a vysvětlila, proč má Erricone takový vliv na lidi, s nimiž se stýká. Prohlásil, že jest nevinnou obětí spiknutí, hlavně se strany žlutých, sensačních a chytivých žurnálů, dále četníků a politiků, kteří jeho zničením chtějí založiti svoji vlastní kariéru. On nikdy Cuoccola k smrti neodsoudil, neměl tolik vlivu a moci. „Nejsem ani hlavou ani pažou Kamorristů“, pravil. Z časopisů, které mu nejvíce ublížily, uváděl Mattino. Četníci z něho dělali vraha a pronásledovali jej se soustavnou rafinovaností. Po čtyři léta musil jejich pronásledování snášeti, oni umučili k smrti jeho mladšího bratra, který zemřel ve vězení, člověk krásný a nevinný, který se ničím neprovinil. Někteří z ostatních obžalovaných za řeči Erricovy plakali. — Předseda ministerstva Giolitti, který převzal ministerstvo vnitra, oznámil sestavení nového kabinetu, který nastoupí místo ministerstva Luzzattioho. Téměř všichni členové dřívějšího ministerstva budou i v nynějším kabinetu.

### ŠVÝCARSKO.

Poslední kus země tunelu v hoře Loetsche, vedeného bernskými Alpami, byl prokopán. Celkem pracovalo se na tomto tunelu pět a půl roku a práce ta vyžádala náklad \$20,000,000. Tento tunel jest nyní třetí největší v Evropě. Má 14,500 metrů délky, nebo téměř 5 mil. Jeho dokončením obdrží proslulá simpionská tunelová ličnice bezprostřední spojení s železnicí, které vedou švýcarskem od severu k jihu, a jest jím docílena příčná jízda z Milána v Itálii do Bernu ve Švýcarsku a odtud do Calais, Francie a Boulogne. Vzdálenost z Milána do Calais jest nyní na této lince jen asi 675 mil, nebo téměř o 80 mil kratší než na dosavadních linkách. Tato trať je celá dvoukolejná.

### KAPITOL V ALBANY ČÁSTEC NĚ ZNICHEN POŽÁREM

**Škody za více jak \$5,000,000. — Jeden lidáky život padl za obět.**

Dnes týden časně ráno padla za obět celá jedna strana náherního kapitálu v Albany, N. Y., zruřivým

plamenům. Cenná knihovna se vyznění historickými dokumenty zničena. Stejně i zasedací síň zákonodárný. Sněmovní zápisky od r. 1776, a zápisky soudních výborů shořely. Škody na budově a obsahu natropeno za více jak za \$5,000,000. Budova sama byla postavena nákladem \$28,000,000 a byla jednou z nejkrásnějších v zemi. Rozhodnuto, by se ihned přikročilo k opravě. — Ve čtvrtém poschodí v jižozápadním rohu kapitulu nalezena byla mrtvola nočního hlídače Samuela J. Abbotta, jenž zahynul při požáru kapitulu. Mrtvola jeho ztotožněna byla pomocí hodinek, které byly u ní nalezeny. V ohněm poškozené cenové dokumenty a rukopisy, které by snad ještě mohly býti zachráněny. Státní knihovna prozatím bude umístěna v jiném místě a státní knihovnický Wyer praví, že snad přijata bude nabídka od Columbia university na umístění této knihovny.

## Z OMAHY.

— Nebraska Clothing Company, jeden z největších závodů oděvních jak pro mužské, tak i chlapan a pro dámy v městě, kterýmláčen zakončuje rozsáhlé opravy, na nichž bylo delší dobu pracováno. Na opravy ty udělal plán a řídil je nezávisle zavržedný Herman Cohn, jenž byl místopředsedou o-né společnosti. Na opravy ty věnováno bylo mnoho tisíc dolarů. Opravy tyto pozůstávají ze změněných věhodů z prostředku budovy na roh 15. a Farnam ulice a věhod na 15. ulici, který též byl uprostřed budovy, byl posunut k ulici. — Dáte-li udělat nová vkladní okna, vyzdobená z dubového dřeva a nahore opatřená umělým, vykládaným sklem. Osvětlení jich bude báječné. Uvnitř tohoto velkého a rozsáhlého krámu, zvláště na první podlaže, je vše přeměněno. Vše je zhotoveno z tak zvaného Weathered oak (po-větřím osmašlého dubového dřeva). Pulty a skříně jsou zhotoveny též z onoho dubového dřeva a ze skla a mramoru a vše je seřaděno vkusně pro každý odbor. Podlaže při stěnách jsou vkusně ozdobeny a zhotoveny tak, aby byly vše pohodlné a při ruce. Vnitřek je upraven tak, aby byl přehled přes celý kram ze kterékoli strany, a přec je vše tak pohodlné seřaděno, že klerkové mají všecko zboží po ruce, a odkupník může vše viděti ve výkladní skříně. První podlahe obsahuje zboží galanterní, klobouky, kufry a stře-více. Vskutku pohled na vnitřní úpravu první podlahy je krásný a zajímavý pro pozorovatele. Druhá jakož i třetí podlahe budou mít úpravu téhož rázu jako první. — Při celém tomto novém zařízení byl brán zřetel na to, by vše vkusně upraveno bylo, tak aby odkupník sobě mohl vyhledati ve výkladních skříních, co sobě přeje, a mimo to aby jej klerk mohl bez dlouhého protahování obsloužiti. Moderní toto nové zařízení rovná se svým vkusem a úpravou velkým krámům východním a gratuluje Nebraska Clothing Company ku jejich úspěchu. Zaslouhují si pochvaly. Jejich snahou bylo vždy obaloužiti odkupníky nejzdrvořileji a vždy měli ve svém závodě dva neb více krajanů, tak aby mohli krajanům našim posloužiti. Velké otevření tohoto nově upraveného krámu bude dne 8. dubna, potrvá celý týden a každý návštěvník, zvláště dámy, obdrží nějaký dárek v upomínku na tento den. Nebraska Clothing Company, jež obchoduje v Omaze po 26 roků, těší se velké oblibě občanů omašských. Tato firma zaměstnává několik krajanů, mezi nimiž jsou pánevě Novák. Papel a jiní. Neopomněte se dostavit k velikému otevření tohoto krámu v sobotu, dne 8. dubna.

— Skvělou pomláskou zábavu uspořádá řád Omaha, č. 144, Č. S. P. S., v sobotu, dne 22. dubna 1911, v síni Bratří Divišů na jižní 13. ul. Uniová hudba p. Al. Kašpara bude účinkovati. Začátek o 8. hod. večerní a vstupné 25 centů za osobu. Kdo se chce dobře pobaviti dostav se.

— V pondělí večer konala se schůze sboru zástupců české svobodné školy v Omaze, ve které hlavním bodem programu bylo otevření nabídek pro učitelské místo a volba učitele. Nabídky dostaly čtyři a sice od J. Mlynářka z Pishelville, Neb., J. A. Trojana z Clevelandu, O. Charvata z Omahy a J. Prácheňského z Omahy. Při hlasování byly odevzdány dva hlasy pro p. Charvata a 28 hlasů pro p. Prácheňského, který byl pak prohlášen za zvoleného.

— Paní M. Burešová, choť říditele t. l., jakkoli není ještě úplně zdráva po své poslední — těžké — nemoci, přec jen již přechází. Doufáme proto, že se záhy pozdraví zcela, což bychom přáli nejen jí, ale i celé etně rodině.

— Veliká výroční pěvecká a hudební slavnost sdružení, známého pod jménem Omaha Saengerfest Association, konati se bude ve středu a ve čtvrtek, dne 26. a 27. dubna t. r. Z programu, který máme po ruce, souhlasíme, že úspěch slavnosti, která je rozvržena na tři koncerty, bude velikým a pronikavým. Vystoupí zde dle něho proslulý symfonický orchestr ze St. Paul, Minn., v němž spolupůsobí i několik krajanů a který říditi bude snad po celém Sonstáti známý dirigent Rothwell, jakož i pět vynikajících solistů, mezi nimiž největší přízni asi těšiti se budou krajanek pí. Hesse-Sprotte-Pro nás Čechy koncerty zdejších Němců, jež nám ve výše uvedené poskytnou vzácný opravdu požitek, budou tím zajímavější a tím líkavější, že v nich čestné místo vyhrazeno bylo skladatelům slovanským a nejčestnější našemu nezapomenutelnému mistru — dru. Ant. Dvořákovi. Bu-det od něho sehraña jeho velikolepá symfonie "Z nového světa," která hlavně mezi Američany těší se veliké účte a vážnosti. Z ostatních slovanských skladatelů uvádíme Tschaikovského, Podbrského a Procha. Koncerty říditi budou pp. Rothwell a zdejší výborný dirigent a veliký přítel Čechů, hlavně však českého umění, prof. Th. Rud. Reese. Úplný program a všechny bližší podrobnosti přineseme příště.

— Dram. Odbor Těl. Jed. Sokol Omaha sehraje v neděli, dne 16. dubna, divadelní představení, pro které říditi Josef Mík vylbral pró-taktické drama F. V. Jeřábka "Magdalena našeho věku". Jakkoli není to zcela původní práce — je v ní použito sujetu anglického — tohoto našeho dobrého českého dramatika, jenž se hlavně známým stal výbornou hrou svoji "Služebník svého pána", — přec jen čítá se mezi práce, které při doberém nastudování a provedení nabízejí hluboký dojem v duši všech diváků. Jsme jisti, že ani zde v Omaze hra tato s dobrým účinkem se nemine a že obecněstvem našim bude jí — jen zaslouženě — věnována největší přízeň silnou návštěvou. Pro poslední představení v této saisoně, které se bude konati dne 28. května t. r., zvolena výborná Fastrova lidová hra se zpěvy "Pražské švadlenky".

— Divadelní představení Dram. Odboru sociální sekce Krau Havlíček Borovský, pro které s opravdovým vkusem vybráno bylo moderní realistické drama Lukavského "Slunce", vydálo se v neděli večer v Sokolovně velice pěkně. Návštěva byla velice slusná a účastníci byli nanejvýš uspokojeni jak hrou samotnou tak i jejím provedením, které jevílo skutečné všestranný zájem, s jakým se pů-ně zkoušelo. Po divadle byla vol-

ná taneční zábava.

— Jaké pověsti těší se známý zdejší český lékař dr. F. A. Sedláček jako výborný operater nejen v Omaze, ale i na venkově, o tom svědčí ta okolnost, že cizí lékaři i ze vzdálených okresů volají jej ku svým pacientům, aby na nich v povážlivých případech, kdy sami sobě již nedůvěřují, provedl operaci. Tak minulou sobotu dr. Alger z Howells, Nebr., v týdnu již podruhé, volal jej do místa svého působiště k těžce nemocnému H. Eusterbrueckovi. Dr. F. A. Sedláček, přibrav si k ruce zkušenou ošetřovatelku nemocných z Omahy, hned se vydal na cestu a v neděli ráno, shledav, že Eusterbrueck stížen je pokročilým hnisavým zánětem slepého střeva, provedl na něm operaci, která se dle zpráv, jež ho došly v pondělí, velice dobře dařila. Příklad ten je novým článkem do řetězu úspěchů dr. F. A. Sedláčka, kterému je taky pro jeho schopnost, zkušenost a hlavně svědomitost z toho srdce přejeme.

### Co lze souditi o budoucnosti Omaha Loan & Building Association po úmrtí pana G. M. Nattingera?

Tato a podobné otázky byly mně mnohokrát předloženy našimi krajanmi od té doby, co zemřel nezapomenutelný poctivec a přítel Čechů, pan G. M. Nattinger.

Doufám proto, že přijdou krajanům Omašským vhod, když odpověd' uveřejním v našich časopisech, předpokládaje, že jest to v zájmu veřejnosti zvěděti pravdivý úsudek o ústavu, na němž o-mašští Čechové od jeho založení brali velmi významné účastenství. Za více nežli čtyřletých obchodních styků s Omaha Loan & Building Assn. měl jsem příležitost poznati úplně nynějšího tajemníka ústavu onoho, pana W. R. Adaira, jenž již od roku 1907 zastupoval bývalého pana Nattingera, a s radostí dozvím, že on jest skutečně nejlepším mužem, jaký pro tak zodpovědné místo zvolen býti mohl, a k jeho výběru může si každý podnik gratulovat.

Pan Adair má všechny dobré vlastnosti, jimiž pan Nattinger neobyčejně vynikal a každému milým se stal, jest však mužem více pokročilejších obchodních názorů, bystrozrakým pozorovatelem a rozhodným ve svém jednání, kterého vlastnosti činí jej úplně způsobilým k řízení ústavu v posledních době úžasně vzrůstajícího.

Pan Adair byl zodpovědným úřadníkem po patnáct roků u Omaha National Bank, kdež si získal důkladnou znalost finančnickou, kterou již přes čtyry roky uplatňuje v zájmu Omaha Loan & Bldg. Assn., ve svém to nynějším působení.

Pan Adair ve své nynější činnosti seznal brzy, že češi vynikají nad mnohé jiné v ohledu spřísvořstí a že, co se týče správnosti uplácení svých půjček, předčí všechny ostatní, a pro tyto vlastnosti chová k nim zaslouženou úctu. Proto taky jej rád odporučuji svým krajanům v naprostou důvěru jejich. Za uvedených okolností jest rozhodně jisto, že Omaha Loan & Building Assn. jest na cestě ke vzrůstu nedozírných rozměrů, čehož nejlepší zárukou jest sřídění se Omahy a pak nezlonná důvěra lidu v ústav tento, získaná za dobu třicetileté poctivé a blahodárné působnosti jeho.

Nynější budova na 15. a Dodge ul., O. L. & B. Assn. patří, jest významným důkazem finanční prozřítavosti ředitelstva ústavu o-ného, neb jest to takřka výstředek z proleje dřívější jeho úřadovny, kterouž původně ředitelství koupilo za dosti nepatrnou cenu.

Uvěřujíji těchto několik řádků s nejlépeším úmyslem posloužiti dobré a záslužné práci a znamenám se v čestě

Chas. Steiger.